

«Якість насіння соняшнику вирощеного в умовах ТОВ «Агростарт-Україна» та зміна її в процесі зберігання»

ДЗЮБА Д.В., магістр 2 року навчання

Науковий керівник: **НАСІКОВСЬКИЙ В.А.**, к. с.-г. наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Соняшник – це універсальна культура, яка приносить значний економічний ефект. Його насіння є цінною сировиною для виробництва олії, яка широко використовується в харчовій промисловості та для технічних потреб. Крім того, соняшникова макуха є високоякісним кормом для тварин. Вирощування соняшнику як медоносу також приносить додатковий дохід, адже мед з соняшнику високо цінується на ринку. Використання соняшнику для створення куліс дозволяє знизити витрати на боротьбу з бур'янами та ерозією, що також сприяє підвищенню прибутковості господарства.

Метою дослідження було комплексне вивчення гібридів соняшнику, що включало порівняння їхньої врожайності, оцінку початкової якості насіння, аналіз динаміки зміни якості під час зберігання та визначення оптимальних умов для зберігання, а також вибір найкращих гібридів для різних потреб.

Дослідження визначення якісних показників насіння соняшнику для гібридів: Pioneer (P64LE136, P64LE25), RAGT (Interstellar, Wolf), IFAGRI (Sunrock) проводились у лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В.Лесика.

На зберігання було закладено п'ять гібридів насіння соняшнику: Pioneer (P64LE136, P64LE25), RAGT (Interstellar, Wolf), IFAGRI (Sunrock). Зберігали зразки в регульованих (при температурі +10°C) та нерегульованих умовах (в складських приміщеннях).

Урожайність соняшнику у 2022 році перевищила показники 2023 року. Серед усіх досліджуваних гібридів найбільш високу врожайність продемонстрував гібрид IFAGRI (Sunrock) – 3 т/га.

Серед усіх випробуваних гібридів соняшнику найвищий вихід олії продемонстрував гібрид Pioneer (P64LE25) – 52,7%, тоді як найнижчий – гібрид RAGT (Interstellar) – 49,7%. Аналізуючи отримані дані про зміни вмісту олії в насінні протягом зберігання, можна визначити оптимальні терміни відлежування для кожного конкретного гібриду, враховуючи його початкові якісні характеристики та вимоги технологічного процесу виробництва олії.

Найбільш вигідним періодом для реалізації насіння соняшнику є весна. Це пов'язано з тим, що весняні ціни традиційно вищі порівняно з осінніми. Великі обсяги врожаю, які збирають восени, призводять до перенасичення ринку, що, в свою чергу, може спричинити зниження цін. Крім того, не всі підприємства мають достатньо потужності для зберігання великих обсягів насіння впродовж тривалого періоду.